

Langs de grenzen van het Groothertogdom

Na 100 jaar open mijnbouw neemt de natuur weer over.

DEEL 2 Het Land van de Rode Aarde

Na zijn tocht langs de Belgische taalgrens trekt onze redacteur er opnieuw op uit, ditmaal langs de landsgrenzen van ons kleinste buurlandje. In vijf afleveringen waagt hij zich aan talloze oversteekjes naar Wallonië, Frankrijk of Duitsland en geniet vooral van de vele schilderachtige landschappen. Dit keer verkent hij de zuidkant van het land.

→ Tekst en foto's Ward Van Look

Fiets en trein, perfecte combinatie

Het bijzondere van deze dagtocht ligt in de combinatie fiets-trein. Sinds februari 2020 reis je volledig gratis met Les Chemins de Fer Luxembourgoise (CLF) en dus kon ik het niet nalaten om op het einde van mijn tocht een (kort) treintraject in te lassen. Met de trein reizen is een ontzettend comfortabele bezigheid in het Groothertogdom. Niet alleen de reiziger maar ook de fiets wordt er echt verwend: lage instap, voldoende parkeerruimte en frequente verbindingen.

Maar eerst dus de fiets op, in het eerste deel vanuit Pétange meestal in de buurt van de A13. Pas in Esch-sur-Alzette maak ik kennis met de vergane staalnijverheid die tot eind vorige eeuw verbonden was met de ijzerertsontginning tegen de Franse grens. Nog verder in Rumelange begint het voormalige mijngebied. Het is er soms lastig klimmen langs overwoekerde mijngroeven, maar oh zo mooi.

Vergane glorie alom

De Piste Cyclable des Trois Cantons (PC 6) is een bewegwijzerd fietspad dat het uiterste

zuiden van het Groothertogdom doorkruist, van Pétange tot de Moezel. Ik volg het 20 km als aanloop tot mijn werkelijke doel: de streek waar de aarde donkerrood kleurt van het ijzererts: 'les Terres Rouges'.

Eigenlijk valt de route dik tegen want hij loopt voor een groot stuk pal langs luidrazende snelwegen. Zelfs een dikke struikenband kan geen soelaas bieden. In de buurt van Esch-sur-Alzette wordt het een ingewikkeld kluwen van moderne industriële zones en dichtbevolkte wijken. Op den duur vraag ik me af: wat levert me hier verkeersvrij fietsen op wanneer mijn

Het futuristische station van Belval-Universit .

Vervallen site van Arcelor-Mittal.

trommelvliezen voortdurend gemarteld worden? Op de uitgestorven site van het vroegere staalbedrijf Arcelor-Mittal vind ik eindelijk rust. Ik kan gemakkelijk een spoorberm opklimmen. Boven wemelt het van spoorlijnen die vertrekken vanuit verroeste fabriekshallen. Vergane glorie alom. Spoorlopen is hier toegelaten en de stilte tussen de rails voelt onwezenlijk aan. Mijn tweede rustpunt is een stukje nat natuurgebied waar de Alzette haar weg in zoekt. Mijn groene onderdorpeling eindigt in een aangelegde kruidentuin en in 'Der Schifflinger Bongert', een boomgaard met oude appel- en perenrassen.

Groen geworden mijn groeven

Na de grote agglomeratie van Esch-sur-Alzette schakel ik over op de PC 8, die me zuidwaarts voert. Ik nader *Rumelange* op een oude industriële spoorberm. Het dorp ligt tegen de Franse grens aan en is vooral bekend van de ijzerertsontginning in vorige eeuw. De vondst van ijzererts rond 1850 – de donkerrode zandsteen

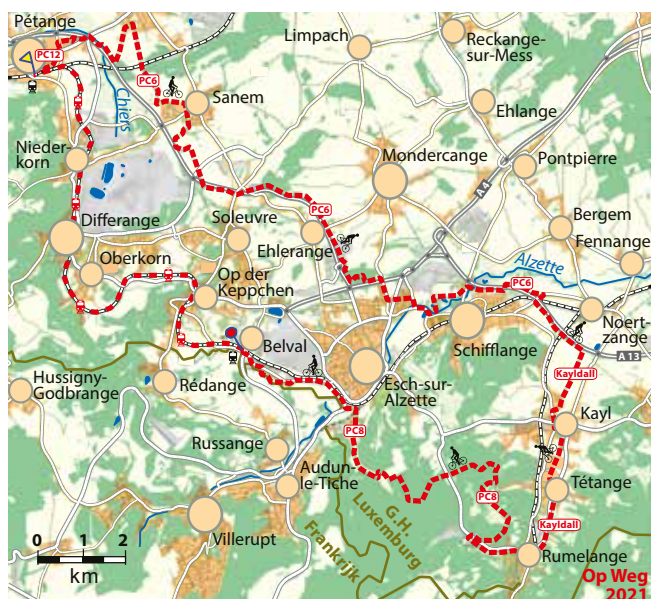
vol ijzermineralen lag er gewoon voor het oprapen – veranderde stap voor stap de biotoop van ongerepte heuvelbossen. Het Nationaal Museum van de IJzermijnen, dat tegen een verlaten mijn gebouwd werd, is een bezoek meer dan waard. Het wil een blijvend monument zijn voor een eertijds bloeiende industrie. De laatste mijn sloot in 1981, later kwijnen ook de hoogovens weg en raakten spoorlijnen werkloos. Gelukkig kwam er iets moois voor in de plaats. Meer dan 100 jaar open mijnbouw deed een grillig en verrassend landschap ontstaan met diepe kloven en loodrechte rotswanden. Over een tijdspanne van 40 jaar heeft de natuur op een overweldigende wijze bezitgenomen van de open mijn groeven. Ze zijn letterlijk uitgegroeid tot kostbare biotopen. Op de oude afvoertrucks werden wandel- en fietswegen aangelegd. 8 km lang kijk ik met open mond naar dit overwoekerd mijnlandschap. Na elke bocht krijg ik telkens weer een andere variatie in begroeiing te zien. Om dit natuurfenomeen beter in me

op te nemen, houd ik meermaals halt (ook al omdat het soms lastig klimmen is).

Futuristisch kunstwerk

Aan de zuidkant van Esch-sur-Alzette meng ik me terug in het verkeer, maar wel op een vrijliggend fietspad. Wegwijzers sturen me langs buurtpaden en achtertuinwegels waar ik zowaar een verweerde grenssteen ontdek. Mijn fietseindpunt is het station van *Belval-Universit *, een futuristisch kunstwerk dat blinkt tegen een achtergrond van grauwe fabriekstorens. Opgepoetste blokken rijzen in verschillende hoogten en combinaties op, naast de zwartgeblakerde getuigen van een rijk staalverleden. Aan de achterkant kijk ik met stijgende verbazing naar een spiksplinternieuwe stadswijk met een wirwar van kantoorgebouwen, winkels en universiteitsgebouwen. Een wonderlijk-geslaagde reconversie van een voormalige industriële site, waar het welvarende Groothertogdom terecht mee mag pronken.

PRAKTISCHE INFO

Deze rondrit van 40 km, grotendeels op de Pistes Cyclables 6 en 8, is volledig bewegwijzerd en voor 80% verkeersvrij. Het treintrajec Belval-Universit  > Pétange duurt zo'n 30' en is gratis. Gebruikt kaartmateriaal: Luxembourg Sud, schaal 1:50.000, uitgegeven door het *L tzeburger V los-Initiativ* (lvi.lu), de Fietzersbond van Luxemburg zeg maar. Daar staan alle *pistes cyclables* op uitgetekend.

In de fietsgids *Langs de grenzen van het Groothertogdom* beschrijft Ward een fietslus van 370 km. De route steekt achtmaal de grens over en passeert tweemaal een drielandenpunt. De gids bevat duidelijke kaarten, downloadbare gpx-tracks en info over overnachtingsmogelijkheden en is te koop in onze webshop.

